

N:o 12.

Af Herr Adelsköld: Om aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t angående bestämmande af skyldighet för dem, som erhålla statsunderstöd för resor och studier i utlandet, att deröfver afgifva berättelser, m. m.

För hvarje år utlemnas, dels i form af statsanslag dels på grund af donationer, ej obetydliga belopp till understöd åt unga män, för att i främmande länder förkofra sig i sina yrken; och vanligtvis ingår såsom vilkor för åtnjutande af dylikt understöd, att reseberättelser skola af stipendiaten afgifvas.

De berättelser, som på sådant sätt ingå, äro ofta lärorika och af ganska stort intresse, men deras öde är i de flesta fall att på någon mörk hylla efter hand täckas af en tjock damsvepning, hvarefter de kunna anses ordentligen arkivariskt afdagatagna, begrafna, öfverlemnade åt glömskan.

Att ändamålet med sådana berättelsers afgifvande härigenom måste anses helt och hållet förfeladt ligger i sakens natur, alldenstund de på sådant sätt hvarken kunna blifva föremål för en nyttig kritik, ej heller komma andra till nytta, hvilket förmodligen varit meningen med deras afgifvande.

Intresset för sådana berättelsers afgifvande kan äfven vara högst ringa, då man på förhand känner deras öde att undangömmas och glömmas, hvaremot stipendiaten naturligtvis skulle spurras att söka göra dem så innehållsrika som möjligt, om han visste att de voro ämnade att bekantgöras för en större publik, att blifva till nytta och gagn för det allmänna och yrkeskamrater.

Det rätta och rigtiga synes sålunda vara att dessa berättelser publiceras, hvilket bäst torde kunna ske i facktidningarne, hvaraf många utgifvas med bidrag af allmänna medel.

Mitt värdsamma förslag är således det Riksdagen ville besluta hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t behagade föreskrifva:

dels att berättelser skola inom viss tid efter hemkomsten afgifvas af alla, som erhålla statsunderstöd för resor och studier i utlandet, dels ock att, såsom vilkor för erhållandet af statsbidrag till facktidningar och tidskrifter, stadgas att förutnämnda reseberättelser skola i desamma omedelbart efter afgifvandet intagas.

Om remiss till Tillfälligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1885.

C. Adelsköld.
